

סמל מוסד 2583

מאי 2023

שם הקורס:

סוף החיים – ערכים, חוקים ופרקטיקה

מרכזת ומרצה עיקרית – ד"ר כרמל שלו, בשיתוף עם עמותת לילך

היקף הקורס – 40 שעות לימוד

מועד פתיחה - 10.10.2023

מועד סיום - 19.12.2023

קהל יעד: אחיות מוסמכות

מספר משתתפים: 30

רקע:

לכל זמן, ועת לכל חפץ, תחת השמים. עת ללדת, ועת למות.

המוות הוא חלק מהחיים. כולנו חווים מוות של קרובים וחברים ומחזיקים באמונה כלשהי לגביו, וגם אנחנו בני תמותה, רק לא נדע מתי ואיך נמות. אבל אנחנו לא מדברים על זה, הס מלהזכיר, אולי מפחד עין רעה או שמא מאמונה ביכולות הרפואה המתקדמת להציל ולהאריך חיים.

מטרות הקורס:

בקורס הזה נדבר על המוות. נכיר השקפות שונות בקשר ללא-נודע הגדול והמסתורי של המוות, שמשתנות מתרבות לתרבות ומעת לעת. נביט על הרפואה של סוף החיים – מצד אחד רפואה הרואית מצילת חיים, ומצד שני רפואה פליאטיבית תומכת לאורך תהליך המיתה.

בסוף הקורס נתמודד עם השאלה: אילו בחירות טיפוליות נתונות בידינו ואילו לא, עד כמה מתיר החוק לכבד את ההעדפות שלנו, כיצד נוכל להביע את רצוננו מראש, ואיך בכלל מדברים על זה?

נושאי הקורס:

עיקרי החוק בישראל, זכויות החולים, הגישה ההלכתית שעומדת ביסוד החוק, דילמות אתיות שקשורות לזכות לחיות ולמות בכבוד.

בין המרצים בקורס:

ד"ר כרמל שלו המרצה העיקרית בקורס

ד"ר כרמל שלו היא משפטנית וחוקרת שעסקה באתיקה של רפואה, בריאות, מחקר וזכויות האדם בשירות הציבור ובאקדמיה, החל ביחסי הולדה וכלה בסוף החיים. בין היתר היא ליוותה את החקיקה של חוק הפונדקאות, חוק זכויות החולה וחוק ביטוח בריאות ממלכתי, והיא כיהנה כחברה בוועדה שהכינה את חוק החולה הנוטה למות ובמועצה הלאומית לביו-אתיקה. היום היא עוסקת בעיקר בכתיבה, לצד הוראה. ספרה האחרון בעברית הוא "[בזכות ההזדקנות](#)".

תכני הקורס ולוח זמנים

מפגש מס'	שעות	תאריך	תכנים	מרצים
1	16:00-17:30	10.10.23	מבוא - בואו נדבר על זה	ד"ר כרמל שלו
	17:30-17:45		הפסקה	
	17:45-19:15		אבל, זיכרון ושכול וגם שואה - שיחה בזוגות: איזו חוויה של מוות חווית?	ד"ר כרמל שלו
2	16:00-17:30	17.10.23	חיי נצח ואלמוות, גן עדן וגיהנום, גלגול נשמות	ד"ר כרמל שלו
	17:30-17:45		הפסקה	
	17:45-19:15		הרפואה בסוף החיים – הרואית ופליאטיבית (סרטן ומחלות זקנה)	ד"ר כרמל שלו
3	16:00-17:30	24.10.23	גישת ההלכה היהודית וקדושת החיים	ד"ר כרמל שלו
	17:30-17:45		הפסקה	
	17:45-19:15		תפיסות מוות בתרבויות אחרות – ספר המתים הטיבטי	ד"ר כרמל שלו
4	16:00-17:30	31.10.23	החוק והמשפט בישראל	ד"ר כרמל שלו
	17:30-17:45		הפסקה	
	17:45-19:15		זכויות חולים	ד"ר כרמל שלו
5	16:00-17:30	7.11.23	אריכות ימים ואיכות חיים - למות בכבוד	ד"ר כרמל שלו
	17:30-17:45		הפסקה	
	17:45-19:15		דילמות אתיות – המתת חסד וסיוע להתאבדות	ד"ר כרמל שלו

ד"ר כרמל שלו	למות בבית – שירותי הוספיס	14.11.23	16:00-17:30	6
	הפסקה		17:30-17:45	
ד"ר כרמל שלו	טיפול תומך וליווי רוחני		17:45-19:15	
ד"ר כרמל שלו	הבעת רצון מראש	21.11.23	16:00-17:30	7
	הפסקה		17:30-17:45	
ד"ר כרמל שלו	איך מדברים על זה? תקשורת בין-אישית – המוות ככישלון רפואי		17:45-19:15	
ד"ר כרמל שלו	חמש המשאלות	28.11.23	16:00-17:30	8
	הפסקה		17:30-17:45	
ד"ר כרמל שלו	גישות עכשוויות למיתה נכונה		17:45-19:15	
ד"ר אלה קורן	גישה מגוננת מול גישה ישירה בתקשורת על מוות וסוף החיים	5.12.23	16:00-17:30	9
	הפסקה		17:30-17:45	
קרן ארפי	ליווי רוחני בסוף החיים		17:45-19:15	
ד"ר כרמל שלו	הקרנת הסרט של ענת גוב, על החיים ועל המוות, ישראל 2021	19.12.23	16:00-17:30	10
	הפסקה		17:30-17:45	
ד"ר כרמל שלו	דיון מסכם		17:45-19:15	